

Yurt dışında yaşayan öğrenciden alınan tercüme hizmetinin, serbest meslek kazancı olarak değerlendirilmesi, bu kişinin söz konusu faaliyeti arızı olarak ifa etmesi halinde ise, elde edilen kazancın arızı serbest meslek kazancı olarak değerlendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.81.10.00-VUK-05-22
Tarih	19.07.2012

T.C.

DÜZCE VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : B.07.4.DEF.0.81.10.00-VUK-05-22

19/07/2012

Konu : Tercümanlık hizmetinde vergi uygulaması

İlgi kayıtlı Özelge Talep Formunda; Avrupa Birliği tarafından finanse edilen bir proje kapsamında, proje ortaklarından olan İspanya'ya çalışma ziyaretinde bulunduğu ve bu ziyaret sırasında T.C. uyruklu, vergi mükellefi olmayan bir üniversite öğrencisinden tercümanlık hizmeti alındığı belirtilerek, söz konusu kişiye ne şekilde ödeme yapılacağı ve vergi kesintisi yapılıp yapılmayacağı hususlarında Defterdarlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

-3 üncü maddesinde, "Aşağıda yazılı gerçek kişiler Türkiye içinde ve dışında elde ettikleri kazanç ve iratların tamamı üzerinden vergilendirilirler:

1. Türkiye'de yerleşmiş olanlar;" hükmüne,

- 4 üncü maddesinde;"Aşağıda yazılı kimseler Türkiye'de yerleşmiş sayılır:

1. İkametgâhı Türkiye'de bulunanlar (İkametgâh, Kanunu Medenin 19 uncu ve müteakip maddelerinde yazılı olan yerlerdir);

2. Bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak altı aydan fazla oturanlar (Geçici ayrılmalar Türkiye'de oturma süresini kesmez.)" hükmüne,

- 65 inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır." hükmüne,

- 66 ncı maddesinde ise; "Serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmez..." hükmüne,

yer verilmiştir.

Ayrıca, Kanunun 82 nci maddesinde de arızı olarak ifa edilen serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla tahsil edilen hasılatın arızı kazanç olduğu hüküm altına alınmış olup, "Vergi Tevkifatı" başlıklı 94 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü gereğince, kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler, fıkranın bentlerinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları belirtilmiştir.

Söz konusu 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentlerinde ise;

"1. Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre,

2. Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç);

a) 18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden, %17

b) Diğerlerinden, %20"

hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, yurt dışında öğrenciden almış olduğunuz tercüme hizmetinin, serbest meslek kazancı olarak değerlendirilmesi gerekmekte olup, bu kişinin söz konusu faaliyeti arızı olarak ifa etmesi halinde ise, elde edilen kazanç arızı serbest meslek kazancı olacaktır.

Diğer taraftan, gelir vergisi tevkifatı uygulanması açısından, serbest meslek kazancının devamlı veya arızı nitelikte olmasının herhangi bir önemi bulunmadığından, söz konusu tercüme hizmeti karşılığı kişiye yapacağınız ödeme üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2/b) bendi uyarınca gelir vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026